

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

ӘОЖ 070:004.7:316.77 (574)

Қолжазба құқығында

САУДБАЕВ МАДИЯР ХУДАЙБЕРГЕНОВИЧ

**Әлеуметтік желілер: Қазақстандағы тәжірибесі,
проблемалары мен болашағы**

6D050400 - Журналистика

Философия докторы (PhD)
ғылыми дәрежесін алу үшін дайындалған диссертация

Ғылыми кеңесші филология
ғылымдарының докторы,
профессор К. Қамзин

Шетелдік кеңесші PhD,
профессор А. Окай (Түркия)

Қазақстан Республикасы
Алматы, 2014

МАЗМҰНЫ

Белгілер мен қысқартулар.....	3
КІРІСПЕ.....	5
1 ӘЛЕУМЕТТІК КОММУНИКАЦИЯ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІЛЕРДІ ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӘДІСНАМАЛЫҚ ҚЫРЛАРЫ.....	14
1.1. Әлеуметтік желілер мен ақпарат құралдары қалыптасуының кезеңдік генезисі.....	14
1.2. Жаңа коммуникация технологияларының қауіпсіздік шараларында қолданылуы. Интернеттің пайда болуы мен дамуы	49
1.3. Әлеуметтік желілердің дамуы және желілік қоғам	59
2 ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ҚОҒАМ: ҚАЗІРГІ АҚПАРАТТЫҚ КЕҢІСТІК ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИАЛАР ӘЛЕУЕТІ.....	68
2.1. Әлеуметтік медиалар: табиғаты, түрлері мен функциялары.....	68
2.2. Салыстырмалы сараптама: шетелдік және ресейлік әлеуметтік желілер.....	91
2.3. Мемлекеттің ақпараттық саясаты және әлеуметтік желілер, олардың халықаралық аренадағы орны, ақпараттық ықпалы	98
3 ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІЛЕРДЕГІ ЖАНРЛАРДЫҢ КӨРІНІСІ НЕМЕСЕ ЖАҢА МЕДИАМЕН БІРГЕ ТУҒАН ЖАҢА ЖАНРЛАР	121
3.1. Онлайн журналистиканың жанрлары.....	121
3.2. Онлайн журналистика жанрларының Facebook әлеуметтік желісінде қолданылуы.....	140
3.3. Онлайн журналистика жанрларының Twitter әлеуметтік желісіндегі қолданысы.....	151
3.4. Қазіргі интерактивті телевизиядағы «екінші экран» ұғымы (second screen).....	165
ҚОРЫТЫНДЫ.....	173
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ.....	181
ҚОСЫМША.....	192

Белгілер мен қысқартулар

АҚ – Акционерлік Қоғам
АҚШ – Америка Құрама Штаттары
ARPA – Advanced Research Projects Agency (Дамытылған зерттеу жобаларының агенттігі)
ADS – American Dialect Society (Америкалық диалектология қоғамы)
Net – Network (Желі)
ӘЖ – Әлеуметтік желілер
БАҚ – Бұқаралық ақпарат құралдары
БҰҰ – Біріккен Ұлттар Ұйымы
БҰҰ ЕЭК – Біріккен Ұлттар Ұйымына қарасты еуропалық экономикалық комиссия
ЕАДБ – Еуроазиялық даму банкі
ЕКҚДБ – Еуропалық қайта құру және даму банкі
ЕҚЫҰ – Еуропалық Қауіпсіздік және Ынтымақтастық Ұйымы
ЕО – Еуропалық Одақ
ЕЭК – Еуропалық Экономикалық Комиссия
ЖШС – Жауапкершілігі шектеулі серіктестік
КО – Кедендік одақ
КТК – Коммерческий телевизионный канал
КГБ – Комитет государственной безопасности (Мемлекеттік қауіпсіздік комитеті)
КСРО – Кеңес Социалистік Республикалар Одағы
Қазнет – Қазақстан Интернеті желісі
ҚазТАГ – Қазақ телеграф агенттігі
ҚР – Қазақстан Республикасы
ҚХР – Қытай Халық Республикасы
МСБ – Медициналық-санитарлық бөлімше
ПР ООН – Біріккен Ұлттар Ұйымының Дамыту Бағдарламасы
ПФИИР – Программа Форсированного Индустриально-Инновационного Развития страны
СОКП ОК – Совет Одағы Коммунистік Партиясының Орталық Комитеті
ТАСС – Телеграфное агентство Советского Союза
ХАҚҚ – Халықаралық Аралды құтқару қоры
ХДП – Халықтық Демократиялық Партия
ҰБТ – Ұлттық бірыңғай тестілеу
ЭКСПО-2017 – Халықаралық мамандандырылған көрме
ЮНЕСКО – The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Біріккен Ұлттар Ұйымының білім, ғылым, мәдениет мәселесі жөніндегі ұйымы)
ЮСАИД – United States Agency for International Development (АҚШ-тың Халықаралық Даму жөніндегі Агенттігі)
Юзер – колданушы, тұтынушы
DNS – Domain Name Server (Домен атауларының сервері)

E-mail – Electronic Mail (Электронды пошта)
HTML – Hyper Text Markup Language (Гипермәтіндік белгілеу тілі)
IBM – International Business Machines (Халықаралық бизнес Машинасы)
IRC – Internet Relay Chat (Интернет Чат релесі)
RSS – Really Simple Syndication (Синдикаттардың жеңіл байланысының)
SMS – Short Message Service (Қысқа хабарлама қызметі)
.SU – Soviet Union (КСРО домендік жүйесі)
Wi Fi – Wireless Fidelity (Сымсыз сапа)
WiMax – Worldwide Interoperability for Microwave Access
(Микротолқындардың ортақ ғаламдық қатынасы)
TCP – Transmission Control Protocol (Таратуды басқаратын протокол)
TCP/IP – Transmission Control Protocol/ Internet Protocol (Таратуды
басқаратын протокол/Интернет протокол)
WWW – (World-Wide Web) ғаламдық өрмек.